

Berliner Aufruf

Am 1.3.2013 findet auf Einladung und Initiative der Botschaft der Tschechischen Republik und des Tschechischen Zentrums Berlin ein Arbeitstreffen zur Situation der Bohemistik in Deutschland statt. Bei diesem Treffen kommen Bohemistinnen und Bohemisten aus ganz Deutschland zusammen, um sich auszutauschen und neue Perspektiven für dieses Studienfach aufzuzeigen.

Das Treffen wird zu einem Zeitpunkt veranstaltet, da die Beziehungen zwischen Deutschen und Tschechen so gut sind wie wohl noch nie in der Geschichte der beiden Nachbarländer, sie sind gekennzeichnet durch äußerst lebendige Kontakte in Politik, Kultur und Wirtschaft. Die Tschechische Republik, ihre Kultur und Sprache haben ihren festen Platz in Europa, was durch den EU-Beitritt des Landes im Jahre 2004 noch bekräftigt wurde.

Trotz der engen Beziehungen sowohl auf bilateraler Ebene als auch im Rahmen der Europäischen Union hat sich die Situation der Bohemistik in den vergangenen Jahren permanent verschlechtert, es wurden Institute geschlossen und Mitarbeiterstellen gekürzt. Das ist umso bedauerlicher, als die Vermittlung der tschechischen Sprache, Literatur und Kultur im Rahmen der Bohemistik an den deutschen Universitäten traditionell eine starke Stellung innehatte. Außerdem geschieht es zu einer Zeit, in der die Mehrsprachigkeit als eine Trumpfkarte Europas gilt und das Prinzip der Vielfalt in Kultur, Bräuchen, Glaubensrichtungen und Sprachen einer der Grundpfeiler des modernen europäischen Selbstverständnisses ist.

Zusammen mit den Adressaten dieses Aufrufs wollen wir nach neuen Lösungen und Möglichkeiten suchen, die in der gegenwärtigen Situation zur Schaffung und von produktiven Modellen zur Weiterentwicklung der bohemistischen Studien führen. Deshalb appellieren wir, die Unterzeichner, an die Empfänger dieses Aufrufs, der Bohemistik die ihrer Bedeutung entsprechende Aufmerksamkeit zu widmen:

Von den politischen Vertretern auf deutscher und tschechischer Seite wünschen wir uns eine stärkere Unterstützung auf politischer Ebene. Die deutschen Universitäten bitten wir dringend, die Bohemisten in alle ihre Institute betreffenden strategischen Entscheidungen einzubinden und die Bohemistik insgesamt zu stärken.

Die Unterzeichner hoffen auf Kooperation von Universitätseinrichtungen und staatlichen Stellen und regen die Schaffung einer Plattform zu einer stärkeren Vertretung der Bohemistik in gemeinsamen Foren im Bereich der Wissenschaft und Politik an.

Berlin, den 1.3.2013

Dr. Rudolf Jindrák
Botschafter der Tschechischen Republik
in der Bundesrepublik Deutschland

Monika Štěpánová
Direktorin
Tschechisches Zentrum Berlin

Berlínská výzva

Neoficiální překlad

Dne 1. března 2013 se na základě iniciativy Velvyslanectví České republiky a Českého centra Berlín uskutečnilo pracovní setkání ohledně situace bohemistiky v Německu. Byli na něj sezváni bohemisté a bohemistky z celého Německa, aby si vyměnili názory a poukázali na nové perspektivy tohoto studijního oboru.

Setkání bylo svoláno v době, kdy jsou česko-německé vztahy vřelé jako nikdy předtím v historii obou sousedících zemí, vyznačují se velmi intenzivními styky na poli kulturním, politickém i hospodářském. Česká republika, její kultura i jazyk mají v Evropě své stálé místo, které bylo navíc posíleno vstupem země do Evropské unie v roce 2004.

Nicméně i přes dobré vztahy – jak na bilaterální úrovni, tak v rámci Evropské unie – se situace bohemistiky v posledních letech stále zhoršuje, dochází k zavírání ústavů a rušení pracovních míst. Situace je to o politováníhodnější, že zprostředkování českého jazyka, literatury a kultury v rámci bohemistiky na německých univerzitách tradičně zaujímalo významné postavení. Nadto se tomu děje v době, v níž vícejazyčnost představuje evropskou přednost a zásada rozmanitosti kultur, přesvědčení a jazyků je jedním z hlavních pilířů moderního evropského sebepojetí.

Společně s adresáty této výzvy chceme hledat nová řešení a možnosti, které v současné situaci povedou k vytváření plodných modelů bohemistického studia a jejich následného rozvíjení. Apelujeme proto, my níže podepsaní, na příjemce této výzvy, aby věnovali bohemistice pozornost hodnou její důležitosti:

Od politických zástupců z německé i české strany si přejeme silnější podporu na politické úrovni. Německé univerzity naléhavě prosíme, aby s bohemisty počítaly při strategických rozhodnutích, které se týkají příslušných ústavů, a bohemistiku obecně podporovaly.

Signatáři této výzvy doufají ve spolupráci univerzitních ústavů a státních institucí a navrhuji vytvoření platformy, která by sloužila k silnějšímu zastoupení bohemistiky na obecných fórech ve vědní a politické sféře.

V Berlíně, dne 1. března 2013

Dr. Rudolf Jindrák
Mimořádný a zplnomocněný velvyslanec
České republiky ve Spolkové republice Německo

Monika Štěpánová
Ředitelka Českého centra Berlín

Dr. Tomáš Glanc, Humboldt-Universität zu Berlin

PhDr. Tomáš Jelínek, Ph.D., Česko-německý fond budoucnosti

Jiří Sýkora, International Visegrad Fund

Ing. Jan Bondy, Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Mgr. Stanislav Kázecký, Ph.D., Ministerstvo zahraničních věcí ČR

doc. Jarmila Krejčíková, CSc., generální konzulka ČR v Drážďanech

PhDr. Jitka Němeček, České centrum Berlín

Mgr. Lenka Kropáčová, České centrum Berlín

Mgr. Markéta Vaňková, České centrum Berlín

Dr. Zuzana Jürgens, České centrum Mnichov

Prof. Dr. Tilman Berger, Eberhard Karls Universität Tübingen

Prof. Dr. Juliane Besters-Dilger, Albert-Ludwigs-Universität Freiburg

Anna Bischof, M.A., Ludwig-Maximilians-Universität München

Mgr. Iva Denzer, Albert-Ludwigs Universität Freiburg

PD Dr. Klaas-Hinrich Ehlers, Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder)

Dr. Christine Gölz, Universität Leipzig

Dr. Robert Hammel, Humboldt-Universität zu Berlin

PhDr. Alice Hanáková, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn

Prof. Dr. Urs Heftrich, Universität Heidelberg

PhDr. Irena Hirschmann, Gesellschaft für Bohemistik

Dr. Anne Hultsch, Technische Universität Dresden

Mgr. Veronika Huttenlocher, Otto-Friedrich Universität Bamberg

Prof. Dr. Reinhard Ibler, Justus-Liebig-Universität Giessen

Dr. Bettina Kaibach, Universität Heidelberg

Prof. Dr. Alfrun Kliems, Humboldt-Universität zu Berlin

Dr. Birgit Krehl, Universität Potsdam

Prof. Dr. Roland Meyer, Humboldt-Universität zu Berlin

Dr. Petr Nádeníček, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel

Prof. Dr. Marek Nekula, Universität Regensburg

Prof. Dr. Norbert Nübler, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel

PD Dr. Andreas Ohme, Friedrich-Schiller-Universität Jena

Prof. Dr. Danuta Rytel-Schwarz, Universität Leipzig

Prof. Dr. Miloš Řezník, Technische Universität Chemnitz

Prof. Dr. Wolfgang F. Schwarz, Universität Leipzig

Prof. Dr. Luka Szucsich, Humboldt-Universität zu Berlin

Mgr. Martina Tomancová, Friedrich-Schiller-Universität Jena

Dr. Galina Vondráčková, Ludwig-Maximilians-Universität München

Prof. Dr. Alexander Wöll, Ernst Moritz Arndt Universität Greifswald

Prof. Dr. Irina Wutsdorff, Eberhard Karls Universität Tübingen